Kuutoskaupunkien viestit seuraavan EU:n monivuotisen rahoituskehyksen 2028-2034 valmisteluun

Suuri valiokunta

keskiviikko 19.11.2025 klo 12.30

Eero Säynäjäkangas, EU-erityisasiantuntija

Espoon kaupunki

#kuutoskaupungit

Kuutoskaupungit: Suomen kilpailukyvyn ydin

Kuusi suurinta kaupunkia ovat Suomen innovaatioiden, osaamisen ja kasvun keskittymiä:

- TKI-menoista 76,8% (2022)
- BKT:sta 55% (2025)
- Työpaikoista 43 % (2023)
- Väestöstä 35% (2025)

Jos kaupungit sivuutetaan monivuotisessa rahoituskehyksessä, Suomi menettää EU-saantoa, investointeja ja osaamista.

#kuutoskaupungit

Kaupunkeja ei huomioida rahoituskehyksessä riittävästi

Ilman selkeää rakennetta Suomi menettää EU-saantoa ja kasvupotentiaalia.

- Kansallisista suunnitelmista **puuttuu kaupungeille selkeä oma osio** – vaikka 75% rahaston tavoitteista liittyvät kaupunkien tekemään työhön!
- Kaupunkien jättäminen huomiotta **heikentää** Suomen mahdollisuuksia menestyä kilpailluissa ohjelmissa (Kilpailukykyrahasto, Horisontti, CEF)
- Huom.! Suomen alustavassa kannassa kaupunkeja **ei mainita lainkaan** (E 73/2025 vp).

Kaksi välttämätöntä ratkaisua jatkokäsittelyyn

1. Suomen on haettava **pakollista kaupunkikappaletta** osaksi kansallisia suunnitelmia. Suomessa kaupunkikappale voidaan toteuttaa kaupunkien kilpailukyky- ja kasvusopimusten kautta.
2. Suomen on turvattava **kestävän kaupunkikehittämisen korvamerkintä** (8%). Pitkäjänteinen tuki nostaa kaupunkien ekosysteemien kypsyysastetta.

Nämä ratkaisut eivät maksa Suomelle mitään.

Mutta ne lisäävät EU-rahoituksen vaikuttavuutta ja Suomen saantoa.

Kaupunkien TKI-ekosysteemit ratkaisevat Suomen menestyksen kilpailluissa ohjelmissa

- Kaupungit = Suomen tärkeimmät TKI-alustat, yritysklusterit ja kokeiluympäristöt.
- **Vahvat ekosysteemit → korkeampi läpimenoprosentti kilpailluissa EU-ohjelmissa.**

Siksi:

- Kaupunkien tulee olla täysin tukikelpoisia Kilpailukykyrahastossa
- Kaupungit pitää ottaa mukaan rahaston ohjausrakenteisiin ja painopisteiden valmisteluun
- EU-missioita tulee jatkaa rahoituskauden loppuun ja niitä on laajennettava muihin ”viheliäisiin” haasteisiin, kuten eriarvoisuuden ja segregaation torjuntaan.

Ilman kaupunkeja Suomen on vaikeaa nostaa kilpailtujen ohjelmien saantoa.

#kuutoskaupungit

Verkkojen Eurooppa – väline (U 52/2025 vp)

Suomi on vaarassa jäädä ulkokehälle.

- Suomi on mukana ainoastaan **yhdessä rajat-ylittävässä hankkeessa** (Uumaja-Luulaja-Oulu).
- Suomen sijainti vaatii **jäsenvaltiokohtaisen poikkeaman**, jotta kansalliset TEN-T-hankkeet pysyvät CEF-rahoituskelpoisina.
- Suomen tulee hakea CEF-rahoitusta **kaupunkien solmukohdille**.

Ilman poikkeusta Suomen saanto uhkaa jäädä pieneksi.

Pyyntömme suurelle valiokunnalle

- Varmistetaan, että Suomen neuvottelulinja **tunnistaa kaupunkien keskeisen roolin** kilpailukyvyssä, ilmastotyössä ja sosiaalisessa kestävyydessä.
- Hyväksytään osaksi Suomen kantaa:
  1. **Pakollinen kaupunkikappale** osaksi kansallisia suunnitelmia (NRRP)
  2. **Vähintään 8 % korvamerkintä** kestävään kaupunkikehittämiseen (SUD)
  3. **Kaupunkien asema** kilpailukykyrahoituksessa ja EU-missioiden jatko ja laajennus.
  4. **Poikkeama CEF:iin ja kaupunkien solmukohdat** Suomen saannon turvaamiseksi.

Näillä päätöksillä Suomi vahvistaa EU-saantoaan sekä kilpailukykyään.

#kuutoskaupungit